การพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของบ้านผึ้งตก อำเภอวารินชำราบ ตำบลโนนผึ้ง จังหวัดอุบลราชธานี

Economic Community on Flowers Development based on the Concept of Sufficiency Economy of ban Phuengtok Village, Nonphueng Sub-District, Warinchamrab District, Ubon Ratchathani Province

นนทพร สมัครไทย*[*1] และ สุรีย์ ธรรมิกบวร[**2]

[1]สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

[2]คณะพยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

E-mail: Nontaporn5456@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไข 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก ด้านการลงทุนการผลิตไม่สามารถผลิตได้ตลอดปี คุณภาพผลผลิตต่ำ ควรจัดหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้านรูปแบบการดำเนินงานไม่มีการกำหนดผังขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนการมอบหมายหน้าที่ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความถนัดกับงาน ไม่มีระบบการตรวจสอบการดำเนินงาน สมาชิกขาดระเบียบวินัยในการกู้ยืมเงิน ควรมีระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน มีแผนผังบุคลากรแสดงความรับผิดชอบแต่ละคน มอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกตามความรู้ความสามารถ และความถนัดในงาน ด้านความรู้ในการผลิตไม่มีเวลาศึกษาการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเกษตร ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนสิ้นสุดขั้นตอนการผลิต ด้านการนำความรู้มาใช้พัฒนาตนเองสม่ำเสมอไม่สามารถเพิ่มผลผลิตได้ เนื่องจากใช้พื้นที่ผลิตของตนเอง ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องในการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ควรคัดเลือกพันธุ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้านการสร้างจิตสำนึกความสำคัญของกลุ่มไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม สมาชิกไม่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน สมาชิกควรเสียสละเวลาในการประชุมกลุ่มทุกครั้ง สร้างบรรยากาศในการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The research aims to investigate the following issues: 1) to study problems and obstacles of working process in Mai Dok Mai Pra Dub group and Bua Sawan group, Ban Phuengtok Village, Village Number 4, Non Phueng Sub-District, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province and also to find solutions, 2) to find the approaches of economic development based on sufficiency economy philosophy in Mai Dok Mai Pra Dub group and Bua Sawan, Ban Phuengtok Village, Village Number 4, Non Phueng Sub District, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province. This data collection of this qualitative study was implemented via In-depth interviews with the 24 persons of target group and the data were analyzed based on a content analysis.

To the research, it was found that, in term of production, the main problems and obstacles of the working process in Mai Dok Mai Pra Dub group and Bua Sawan, Ban Phuengtok group were about the following aspects, 1) to the investment aspect, it shows that the products could not be produced all year and the quality of products was poor. Thus, the seeds being appropriated to the local topography should be replaced the old ones. For the operation aspect, there is a vague operational chart, and a job assignment was done without a consideration to match a right person with an appropriate job. Moreover, there was a lack of the inspectional system for operation, and members were taking a loan without proper regulations. Consequently, there should be a clear regulation and the organization chart showing the clear job descriptions. Importantly, the job descriptions should be consistent to officers' qualifications. To the aspect of the knowledge in production, the problem was a lack of potential productions. Hench, there should be the reinforcement to educate officers with the agricultural knowledge from beginning to the final step of production. To the aspect of applied knowledge, it found that the groups could not increase their levels of production due to a lack of knowledge in selecting appropriate seeds to their land. To the establishing of public consciousness they group members did not realize the importance of being a team player and their relationship was not at the good level. To solve the problem, the members should hold a group meeting in order to make a good working context.

Keywords: Community Economic Development Based on Sufficiency Philosophy

บทนำ

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน พระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์หรือระบบเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างเศรษฐกิจชุมชนเมืองและชนบท (พิสิฐ ลี้อาธรรม 2549) การที่ประเทศไทยจะสามารถก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น จะต้องมาจากการมี "เศรษฐกิจชุมชน" ที่เข้มแข็งเพื่อให้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมลดลงหรือหมดไปจากชุมชนนั้นๆ โดยหันมาใช้หลักพิจารณาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีหลักพิจารณาอยู่ 5 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2548)

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยามความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะดังนี้ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อกาเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลโนนผึ้ง มีอาชีพการเกษตร ทำนา เลี้ยงไก่ ค้าขาย และรับราชการเมื่อหมดฤดูกาลทำนาแล้ว จะรวมกลุ่มกันปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นรายได้เสริม พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลโนนผึ้งเป็นดินร่วนปนทรายทำให้ปลูกไม้ผลไม่ค่อยดี ประชาชนส่วนใหญ่จึงปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

จากการศึกษาเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือการเพิ่มผลผลิตค่อนข้างยาก เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่ตนเองและสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตตลอดปีทำให้คุณภาพผลผลิตต่ำไม่มีการกำหนดผังขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนการมอบหมายหน้าที่ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถความถนัดกับงานไม่มีระบบการตรวจสอบการดำเนินงานสมาชิกต่างประกอบอาชีพส่วนตัวไม่มีเวลาสนใจศึกษาการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ สม่ำเสมอ ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องในการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม สมาชิกไม่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเศรษฐกิจชุมชนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความพออยู่พอกิน สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และพัฒนาศักยภาพของเศรษฐกิจในชุมชนให้เข้มแข็ง จึงเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของบทความนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีพร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไข

2. ศึกษาแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีในการศึกษาครั้งนี้เริ่มต้นด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักอันประกอบไปด้วย กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก ซึ่งประกอบด้วยประธานกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ จำนวน 1 คน คณะกรรมการดำเนินการกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ จำนวน 3 คน สมาชิกกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ จำนวน จำนวน 18 คน กลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก หมู่ที่ 4 พร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไขและแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 24 คน กลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ในแต่ละเรื่องที่ศึกษา แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษาวิจัย ให้มีลักษณะความเชื่อมโยงในประเด็นต่างๆ อย่างชัดเจน ภายใต้ขอบเขตของการศึกษาวิจัย และนำเสนอโดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคที่เรียกว่า Content Analysis

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอก ไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก พร้อมแนวทางแก้ไขปัญหาและแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ และบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก พร้อมแนวทางแก้ไขปัญหาจากการศึกษาพบว่า

การลงทุนการผลิต การที่กลุ่มจะวางแผนการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการผลิต ให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่จะต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ว่ามีมากน้อยแค่ไหน ลงทุนการผลิตแล้วมีความเสี่ยงหรือไม่ เพราะการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้กลุ่มมีความยั่งยืนและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับคณิตศักดิ์ เฮ้งตระกูล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม ศึกษาการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่สำคัญ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการรวมกลุ่ม ของชุมชนอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ยังมีทั้งอุตสาหกรรมครัวเรือน การท่องเที่ยว ร้านค้าต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเพื่อเป็นการสร้างรายได้หลังจากที่ว่างเว้นจากการประกอบอาชีพหลัก ซึ่งส่วนใหญ่จะรวมกลุ่มกันแปรรูปอาหาร การรวมกลุ่มจะเป็นโอกาสในการสร้างงานและอำนาจต่อรองอีกด้วย ถ้ากลุ่มนั้นมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและมีผลการดำเนินงานที่ดียังส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนอีกด้วย

การดำเนินงานเศรษฐกิจชุมชน การดำเนินงานตามแผนงาน ไม่มีการกำหนดผังขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกไม่เหมาะสมกับงาน คนที่ทำขาดความรู้ในการบริหารจัดการ ผู้รับผิดชอบงานละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม บุคคลที่ทำงานด้านการเงินมีไม่เพียงพอ ทำให้ขาดความรอบคอบในการปฏิบัติงาน รวมทั้งไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงาน ทำให้การเงินขาดสภาพคล่อง สมาชิกกู้ยืมเงินไปใช้จ่ายไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เมื่อครบกำหนดชำระไม่สามารถส่งคืนเงินได้ สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นหลัก ไม่ค่อยมีเวลาร่วมกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม ไม่มีการแสดงความคิดเห็นการดำเนินงานทุกฝ่าย ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับชาติชาย เขียวงามดี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม ศึกษาโครงการ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการรวมกลุ่ม ของชุมชนอำเภอเมือง พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีการรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพหลัก แต่การรวมกลุ่มมีการกระจุกตัวในชุมชน ปัญหา คือ ประชาชนขาดความรู้ทางด้านบัญชี ด้านการวางแผนทางการเงิน จึงทำให้การรวมกลุ่มขาดสภาพคล่อง แต่ก็ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ

การมีความรู้เพียงพอ สมาชิกมีการรวมกลุ่มกัน แต่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกันได้ เนื่องจากต่างคนต้องประกอบอาชีพหลัก ไม่มีเวลาทุ่มเทงานที่ตนเองได้รับมอบหมายจากกลุ่มเท่าที่ควร ไม่ได้ศึกษาขั้นตอนการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ขาดความรู้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ขาดความรู้ในการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาระหว่างการผลิต ทำให้กลุ่มแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ไม่มีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินงาน สมาชิกกลุ่มเคยปฏิบัติเช่นไรก็ปฏิบัติเช่นเดิม ไม่ได้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับเอกรินทร์ ปินตาปลูก (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม ศึกษาโครงการ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่สำคัญ โดยใช้การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น หลังจากที่มีการรวมกลุ่มของชุมชน อำเภอแม่ทะ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร แต่โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ยังมีทั้งอุตสาหกรรม พาณิยกรรม และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังได้มีการรวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อสร้างรายได้เสริมในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว แต่ประชาชนขาดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม จึงต้องคอยความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการรวมกลุ่มในการผลิตสินค้าทางการเกษตรมีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีการกระจายการผลิตในแทบทุกตำบล

การพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ การสร้างรายได้จากการดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้ยาก เนื่องจาก มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ เพราะสมาชิกใช้พื้นที่ทำการเพาะปลูกบนที่ดินของตนเอง การลงทุนหาที่ดินปลูกร่วมกันต้องลงทุนค่อนข้างสูงมาก กลุ่มยังไม่มีความสามารถในการกู้ยืมเงินได้เต็มที่ เนื่องจาก รายได้จากการดำเนินงานมีไม่มากนัก ประกอบกับต้องแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินงานให้แก่สมาชิก เงินที่เหลือจากการแบ่งปันผลกำไรแล้ว สำรองไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนการผลิตครั้งต่อไปเท่านั้น

การสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มไม่มีความสามัคคีกัน ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจให้มาดำเนินงานร่วมกัน ผู้นำไม่มีการจัดเลี้ยงสังสรรค์ ประชุมสัมมนาเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ทำให้สมาชิกไม่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

ประเด็นที่ 2 แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ หมู่ที่ 4 ตำบลโนนผึ้ง จากการศึกษาพบว่า

การลงทุนการผลิต ควรส่งเสริมพันธุ์เบญจมาศที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่จะปลูก จะได้ดูแลรักษาง่าย สามารถปลูกได้ต่อเนื่องตลอดปี ทำให้มีรายได้จากการผลิตเป็นประจำ ควรส่งเสริมให้มีการขยายพันธุ์ที่ใช้เวลาน้อย จะได้ใช้ต้นทุนการผลิตน้อย

การดำเนินงานเศรษฐกิจชุมชน ควรจัดทำแผนผังโครงสร้างบุคลากรผู้รับผิดชอบงานให้ชัดเจน และจัดทำแผนงานการใช้จ่ายเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม ควรกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับ และประชุมชี้แจงให้สมาชิกได้ทราบขั้นตอนในการดำเนินงาน ตลอดจนชี้แจงผู้รับผิดชอบงานแต่ละขั้นตอน มีการบริหารงบประมาณ และมีการใช้จ่ายเงินอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีให้เข้าใจง่าย มีการรายงานผลการใช้จ่ายเงินให้สมาชิกได้ทราบทุกระยะ ผู้นำควรจัดหาแหล่งเงินทุนโดยประสานความช่วยเหลือด้านเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผู้นำควรมีบทบาทสำคัญในการวางแผนตลอดจนกำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในการดำเนินกิจกรรม สร้างแรงจูงใจในการดำเนินงาน

การมีความรู้เพียงพอ ควรมีการประชุมทุกๆ เดือน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานแต่ละขั้นตอนได้รายงานผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในแง่ของการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น อาทิเช่น ต้องร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมทุน และร่วมรับผลประโยชน์ ผู้นำควรมีภาวะผู้นำ ทุ่มเทความรู้ความสามารถ ตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิก เพื่อให้กลุ่มทำงานเป็นทีมที่ดี

การพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ ผู้นำควรประสานความร่วมมือจากหน่วยงานในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมและสร้างสรรค์ความสำเร็จในการดำเนินงาน ประสานขอความช่วยเหลือในเรื่อง การพัฒนาความรู้ความสามารถ ตลอดจนฝึกทักษะให้แก่สมาชิก การ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ สมาชิกทุกคนควรให้ความสำคัญของการรวมกลุ่ม การพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน ทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของกลุ่มและประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

การสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของกลุ่ม สมาชิกควรดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง และรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกด้วยกันรับทราบ เมื่อทุกคนต่างดำเนินงานของตนเองอย่างเต็มที่ จะทำให้สมาชิกเกิดการยอมรับการดำเนินงานซึ่งกันและกัน เห็นอกเห็นใจกัน มีทัศนคติและความคิดเชิงบวกในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ยอมรับความคิดเห็น สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการวางแผนในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการเงิน ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม ถ้าบริหารจัดการที่ดี ทำให้กลุ่มลูกค้าเพิ่มขึ้น กลุ่มมีรายได้จากการจำหน่ายมากขึ้น แต่กลุ่มต้องวางแผนหาทางประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ไม่จำเป็นด้วย ถ้าลดค่าใช้จ่ายส่วนที่ไม่จำเป็นออก ทำให้กลุ่มมีรายได้คงเหลือเพียงพอมากขึ้น สมาชิกก็ได้รับเงินปันผลเพิ่มขึ้น เป็นแรงจูงใจให้สมาชิกอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับและบัวสวรรค์ บ้านผึ้งตก ไม่สามารถผลิตได้ตลอดปี คุณภาพผลผลิตต่ำ ควรจัดหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ไม่มีการกำหนดผังขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน การมอบหมายหน้าที่ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความถนัดกับงาน ไม่มีระบบการตรวจสอบการดำเนินงาน สมาชิกขาดระเบียบวินัยในการกู้ยืมเงิน ควรมีระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน มีแผนผังบุคลากร มอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกตามความรู้ความสามารถ และความถนัดในงาน สมาชิกไม่ค่อยมีเวลาศึกษาการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเกษตร ไม่สามารถเพิ่มผลผลิตได้ เนื่องจากใช้พื้นที่ผลิตของตนเอง ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องในการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ควรคัดเลือกพันธุ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สมาชิกไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม สมาชิกไม่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน สมาชิกควรเสียสละเวลาในการประชุมกลุ่มทุกครั้ง สร้างบรรยากาศในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
2. ควรศึกษากลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จเพื่อนำมาเปรียบเทียบและหารูปแบบในการพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น
3. ควรมีวิธีการสื่อสารให้สมาชิกได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างละเอียด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเศรษฐกิจชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ ธรรมิกบวร ขอบคุณความดีอันพึงจะมีและเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

คณิตศักดิ์ เฮ้งตระกูล. **การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่.** แบบฝึกหัดการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

ชาติชาย เขียวงามดี. **การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย.** แบบฝึกหัดการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร** คณะกรรมการการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2548.

เอกรินทร์ ปินตาปลูก. **การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง.** แบบฝึกหัดการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.